

NOTULEN VAN DE OPENBARE RAADSVERGADERING van 8 september 2016 om 19.30 u.

Voorzitter: H.P. Bakker (tot a.p.4); J. Berghuis (vanaf a.p.4)
Griffier: H.P. Reijsoo
Aanwezige raadsleden: CDA:, Koster, Rutgers-Swartjes , Wijnstra
PvdA: Heres, Rus, Kuiper
ChristenUnie: Berghuis (tot a.p.4), Doesburg, De Jong
VVD: Hoekzema
Tevens aanwezig de collegeleden: Van Dijk, Van de Kolk, De Vries en burg. Bakker vanaf a.p.4
Afwezig m.k.: Van Bruggen

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter	Opent vergadering, heet aanwezigen welkom, spreekt ambtsgebed uit. Meldt dat dhr. Van Bruggen met kennisgeving afwezig is. Constateert dat agenda conform wordt vastgesteld.
------------	--

2. Vragenuur voor raadsleden

Er zijn geen vragen ingediend.

3. Ingekomen stukken / verslag van bijgewoonde vergaderingen

Rus	Reactie van Natuur en Milieufederatie is zeer in lijn met PvdA-standpunt inzake aanleg nieuwe 380kV-leiding. Complimenteert pfh met verdediging standpunt raad in dezen en dankt voor diens updates. Waardoor is verschijnen onderzoeksresultaten vertraagd? Vergunningaanvraag zou zijn stilgelegd, dit tracé schijnt te moeten concurreren met tracés elders. Vraagt pfh daarom druk op Tennet en minister van EZ zo hoog mogelijk te houden.
De Vries	Agendering van brief voor vakantie lukte niet meer. Omgevingsvergunning staat <i>on hold</i> nav. nog lopend onderzoek naar de ondergrondse optie. Heeft onderzoeksresultaat nog niet gezien, maar doet het de raad direct toekomen zodra het er is.
Voorzitter	Constateert dat stukken/verslagen conform voorstel kunnen worden afgehandeld.

Bespreekstukken

4. Verkennend startdocument herindelingsvariant BMW-variant (rv nr 048)

(Plv.) voorzitter	Neemt zoals te doen gebruikelijk in dit dossier het voorzitterschap waar voor de reguliere raadsvoorzitter, resumeert voorstel en geeft voorliggend startdocument in bespreking.
Heres	Spreekt voor PvdA-fractie. Stond op 24 maart 2016 positief t.o. tweesporige strategie van BMW-gemeenten: 1. uitwerking van de BMW-variant (incl. Eemshaven); deze ligt nu voor; 2. een hand blijven uitsteken richting overblijvende G7-gemeenten Appingedam, Loppersum en Delfzijl, gericht op realisatie van de G7-variant. College van GS (<i>hierna kortweg GS</i>) heeft de burgemeesters en gemeentesecretarissen na open overleg, waarbij oorspronkelijk ook de raden zouden worden betrokken, gevraagd zo'n startdocument te schrijven. Dat is goed gelukt: voorliggend stuk is helder, goed gedocumenteerd, en gaat in op de kernvragen, die GS het college heeft voorgelegd. Zoals in het stuk opgemerkt, passen de gemeenten op het Hoogeland qua landschap, cultuur, geschiedenis, economische activiteiten en bevolkingsmentaliteit prima bij elkaar. Onderschrijft conclusie op p.36 en vertrouwt erop dat GS onderhavig document een goede basis vindt om te komen tot nieuwe gemeente Hoogeland inclusief Eemshaven. Ondersteunt ook de vandaag ontvangen oproep van de gemeenteraad van Winsum om zsm. een besluit te nemen over verkennend startdocument betreffende BMW+-variant, waardoor het mogelijk wordt gemaakt deze herindelingsvariant ter hand te nemen. Hoewel vanavond niet aan de orde, wil de PvdA het college toch meegeven waar zij aan hecht bij het visietraject om te komen tot vorming van de nieuwe gemeente. PvdA verwacht dat dit een moderne, transparante gemeente obv wederzijds vertrouwen wordt, waarbij burgers nabijheid en behoud van zoveel mogelijk voorzieningen voor jong en oud centraal staan. Vindt de in par. 3.2. genoemde hoofdlijnen m.b.t. visie op nieuwe gemeente een goede basis, onderschrijft de 12 uitgangspunten. Vindt het

	<p>ook een voorwaarde dat de inwoners van de nieuwe gemeente adequaat worden betrokken bij de vormgeving en inrichting van de nieuwe gemeente. Ziet daarnaast ook medewerkers van BMW-gemeenten graag nauw betrokken worden bij het proces en aandacht voor hun rechtspositie. Ontving gisteren van GS een keurig overzicht van de stand van zaken bij de herindelingstrajecten. De aandacht in de pers ging tot nu met name uit naar de fusie tussen Groningen, Ten Boer en Haren. Heeft stand van zaken binnen G7-gebied met grote verbazing tot zich genomen. Had nog willen vragen of de uitgestoken hand is geaccepteerd. Welnu, niets daarvan: de gemeenten Loppersum en Delfzijl zijn kennelijk op eigen houtje bezig met een gelijksoortige verkennende startnotitie, maar dan voor de varianten DAL incl. Eemshaven en DEAL en nota bene zonder dat alle gemeenten die daarbij betrokken zouden moeten zijn, daarbij aan tafel zitten: hoezo herindeling van onderop of bovenaf? Het zijn je lieve burens, die een gevaar vormen. De PvdA-fractie is dan ook behoorlijk teleurgesteld in de houding van beide gemeenten. Zijn de BMW-gemeenten door de gem. Loppersum en Delfzijl officieel in kennis gesteld van het uitwerken van de genoemde varianten? En hebben zij daarbij ook een hand uitgestoken naar Bedum? Nog een enkele vraag en opmerking. 1. Binnen welke kaders (p.29) dienen suggesties inzake de naam van de nieuwe gemeenten te vallen? 2. Leest inzake bereikbaarheid van het grondgebied van de nieuwe gemeente Hoogeland onder par. 1.4. alleen aandacht voor bestaande verbindingen, neemt aan dat er in de verdere planuitwerking ook aandacht zal zijn voor de dwarsverbindingen. 3. Bij de beschrijving van de gem. Bedum (p. 5), wordt een tweetal buurtschappen tweemaal genoemd, t.w. Sint Annerhuisjes en Westerdijkshorn. Dat staat wat slordig.</p>
De Jong	<p>Voorliggend stuk is uitwerking van het bekende tweesporenbeleid rondom herindeling. Standpunt van CU in dezen is bekend, benoemt alleen nog enkele voor CU belangrijke zaken rondom dit startdocument. Constateert dat optie voor zelfstandigheid van tafel is. Zelfstandig blijven is, mede gezien de opstelling van de provincie ten opzichte van Haren, echt een gepasseerd station, niet haalbaar maar ook niet wenselijk. Door de grote uitdagingen waarvoor deze regio staat in combinatie met risico's die daarmee gepaard gaan en uitdijende taken van gemeenten, is er meer nodig dan samenwerking, is herindeling onvermijdelijk. Dit omdat men als gemeenteraad ook een controlerende functie heeft. Durft daarnaast als bredere scope te benoemen dat de lokale beraadslagingen niet alleen de belangen van de eigen gemeente dienen, maar ook die van de regio. Dat wordt ook duidelijk uit de heldere en duidelijke beschrijvende onderdelen van voorliggende startnotitie. Ziet bijv. dat dit gebied in Noord-Groningen vele overeenkomsten heeft. Elke gemeente heeft thans zijn eigen <i>couleur locale</i>, net als elk dorp dat heeft, maar wat eenieder bindt is sterker. De belangen van de inwoners staan voorop bij het vormen van een nieuwe gemeente. Onderschrijft conclusie op p.36. Het laat een gemeente zien die de taken die op haar af komen goed aan kan, met oog voor alle inwoners en die beleid kan maken voor een prachtig gebied. Vindt echter toch dat de inwoners te summier aan bod komen in deze startvisie. A.s. oktober komt hierover van de zijde van de provincie meer duidelijkheid, komt hier zo nog op terug. CU hecht eraan om als raad in gesprek te gaan met de inwoners nadat de provincie een koers heeft geschetst. Pleit zeker niet voor een referendum maar wel voor een inwonersconsultatie hoe zij de toekomst van hun gemeente zien en welke zorgen en bedenkingen zij daarbij hebben, bijv. middels een dorpenronde. Daarnaast zou de inwoners online een eenvoudige mogelijkheid geboden kunnen worden om hun mening kenbaar te kunnen maken. Verneemt graag hoe overige fracties hierin staan. Midden oktober verduidelijkt de provincie welke visie zij heeft op de bestuurlijke inrichting van Noord-Groningen. Deelt verbazing van PvdA dat colleges van Delfzijl en Loppersum blijkens passage in brief van 6 september jl van GS aan PS een startnotitie opstellen waarin zij ook Eemsmond of een deel van Eemsmond meenemen. Voor zover de CU weet, staat Eemsmond positief tegenover herindelen in BMW verband dan wel G7 verband, maar staat deze vorm daarbuiten. Dit leidt tot onbalans in de regio. Dit is zeker geen herindelen van onderop maar lijkt op landjepik. Als de provincie anders wil kiezen dan de door Bedum voorgestelde vormen verwacht de CU hierover vooraf overleg van de zijde van GS. Rondt nu af. De onveilige tijd</p>

	<p>van de Noormannen is al eeuwen overwonnen en op overstromingen zoals de in de notitie aangehaalde Sint Luciavloed is de kust beter berekend dan in de middeleeuwen. Maar eigentijdse grote opgaven rondom aardbevingen en in het sociale domein dwingen tot bestuurlijk herindeling op grotere schaal in het uiteindelijke belang van de burgers. De CU is tevreden met de inhoud van het Verkennend Startdocument herindeling BMW-variant en kan zich vinden in het voorstel van het college om eventuele bedenkingen en wensen van deze en overige betrokken raden ter kennis te brengen aan het college van GS.</p>
Wijnstra	<p>Steunt voorliggend startdocument om te komen tot BMW-variant op hoofdlijnen. Komt nog op brief prov. Groningen en reactie van gem. Winsum. Steunt evenals PvdA roep van Winsum om tempo in het proces. Ziet passage in brief van provincie als herhaling van zetten, is daar minder verbaasd over dan PvdA: duidelijk was al dat Appingedam wel voelt voor de G7 maar Loppersum en Delfzijl niet. Komt in dit verband op de uitgestoken hand. Hoewel CU <i>gelijktijdig</i> wil meewerken aan inspanningen van provincie m.b.t. G7-variant spreekt college gelukkig over 'voorlopig' daaraan meewerken. De PvdA lijkt geneigd daarover een signaal af te geven. Wat het CDA betreft blijft "voorlopig" beperkt tot eind deze week; partijen die wedden op twee paarden zijn niet serieus te nemen. Als Bedum serieus gaat voor BMW is niet meer voorstelbaar dat daarna nog een handreiking wordt gedaan aan twee partijen die dat echt niet willen. Ook vanuit een andere optiek is het CDA daar niet voor. Het CDA heeft zich loyaal opgesteld in dit dossier, was voor zelfstandigheid maar telt zijn knopen: de kans is klein dat dat gerealiseerd kan worden. Van tafel is het overigens pas als de provincie een besluit heeft genomen en niet nu al, zoals de CU zegt. Maar er komt nog bij dat als je de stemverhoudingen natrekt, je binnen de keuze voor BMW komt tot 95% steun daarvoor terwijl dat binnen de keuze voor de G7 maar om een nipte meerderheid ging. Er is dus veel meer draagvlak voor BMW vanuit alle gemeenten en relatief minder animo voor de G7. Voeg je daarbij dat die andere gemeenten niet bereid zijn om de uitgestoken hand te aanvaarden, dan is het wat het CDA betreft nu eens tijd om die hand terug te trekken. Zou dat signaal heel graag afgeven richting provincie zodat men ook voortvarend verder kan met BMW. Heeft inhoudelijk weinig op het stuk op te merken. Vond passage over grenzen van Bedum treffend die "sinds de Franse tijd vrijwel ongewijzigd" zijn gebleven: dat gaat nu veranderen, tot grote spijt van het CDA. Ook de zinsede "die omvatten een compacte gemeente met een solide financieel beheer en positie" is treffend. Het CDA maakt zich daar grote zorgen om, zeker ook gelet op de onderliggende stukken hoe de situatie ook voor deze G5 er in de toekomst uit komt te zien. Durft de voor spelling aan - ook al valt die strikt genomen niet hard te maken - dat de situatie voor het huidige Bedum er echt niet op vooruitgaat, ondanks dat BMW er de Eemshaven bij krijgt. Alleen al qua kosten concludeert het CDA dat de burger in Bedum er minstens 15% op achteruit gaat en meer moet gaan betalen. De stukken zijn duidelijk over de uitkeringen uit het Gemeentefonds: die worden lager. Het CDA ziet zijn eerdere twijfel of men erop vooruitgaat in dit startdocument dus bevestigd. Dat je het met zelfstandigheid helemaal niet zou redden, is als keuze niet geanalyseerd en hoeft dus ook niet opnieuw ter discussie te komen. Vindt het wel verbazingwekkend dat de PvdA in tweede instantie naast behoud van burgers nabijheid, ook het behoud van voorzieningen centraal stelt. Je kunt op je vingers natten dat de voorzieningen met een geringere uitkering uit het Gemeentefonds en verdere vergrijzing minder op peil zullen blijven. Voorziet komende jaren het een na het andere voorstel inzake opheffing van voorzieningen. De PvdA wil ze graag zo houden maar weet eigenlijk wel beter dat dat gelet op wat voorligt een gepasseerd station is. CU wil inwoners consulteren maar dat is gebeurd, en men heeft met elkaar geconstateerd dat de bereidwilligheid om naar vergaderzaaltjes te gaan minimaal was en het thema herindeling maar amper leeft. Vraagt zich af waarom de CU de inwoners dan nog wil consulteren. Is ook zeer benieuwd wat de CU zou zeggen als de inwoners dan voor zelfstandigheid blijken te zijn. Er komt een nieuwe gemeente, van 50.000 inwoners, met 52 kernen en 29 raadszetels. Het CDA stemt in met het voorstel, heeft A gezegd en zegt dus ook B. Heeft geen grote zaken aangetroffen in de documenten om mee te nemen in een opmerking. Het stuk kan dan ook</p>

	wat het CDA betreft met inachtneming van de gemaakte opmerkingen over de brief van de provincie mbt. de G7 verzonden worden. Was tot slot wat verbaasd over de grote verschillen in het aantal fte's dat in de documenten staat: Eemsmond 124 fte, Bedum 70, De Marne 60 - waren dat er niet wat meer? - en Winsum 95. Misschien heeft het te maken met voorzieningen die gezamenlijk gedragen worden maar ten laste van één gemeente komen.
Hoekzema	VVD heeft ter wille van de eenheid in deze coalitie gekozen voor BMW. Dat was voor de VVD, die zoals bekend altijd heel duidelijk is geweest in haar keuze richting het zuiden, al een hele concessie. Voor de VVD is de G7 een gepasseerd station, een optie die van de agenda afgevoerd kan worden. Onderschrijft standpunt van PvdA en CDA inzake brief van provincie en zeker ook de financiële conclusies die het CDA trekt.
Heres	Kan niet goed rijmen hoe VVD standpunten van zowel PvdA als CDA inzake brief van provincie kan onderschrijven. De PvdA was zeer verbaasd over die brief, het CDA niet.
Hoekzema	Heeft weinig nuanceverschillen gemerkt tussen CDA en PvdA, blijft bij conclusie.
Bakker	Kan in zoverre wat licht werpen op dit dispuut dat voorop staat hoe je staat tegenover een bepaalde vorm van herindeling, of je daar voor of tegen bent, en dat je vervolgens daar de argumenten bij zoekt. Zal daarom in zijn reactie op de bijdragen af en toe terugrijpen op overwegingen die eerder een rol hebben gespeeld zonder een lang historisch betoog te houden. Is blij met de eensgezindheid in de reacties op het startdocument. De rode draad in die reacties is in feite de goede bestuurlijke schaal voor de inwoners van Bedum en dit gebied. Alle fracties, en ook het college, zien de nadelen van schaalvergroting: in een aantal opzichten (zoals vergroting van de afstand tussen burgers en bestuur, meer bureaucratie) is schaalvergroting niet beter, en aangetoond ook niet goedkoper. Zonder nu terug te gaan naar de 13e eeuw, is Bedum natuurlijk wel één van de zeer weinige gemeenten in deze provincie waarvan de huidige grenzen nog steeds die uit de Franse tijd zijn. En inderdaad is het een compacte gemeente; dat heeft, samen met een traditioneel solide financieel beheer, geleid tot een stevige financiële positie. Maar daar verbindt het CDA dan net weer een wat andere conclusie aan, dat als je dat in een groter verband organiseert, die positie per definitie weg is; komt daar nog op terug, is het daar niet per definitie mee eens. Die financiële risico's voor Bedum als kleine gemeente - en gisteren heeft men in commissieverband nog gehoord dat het inwonertal van Bedum nog met een kleine duizend afneemt - zijn sterk toegenomen. Eigenlijk ontstaat die druk langs twee lijnen: door de financiën, de uitkering uit het gemeentefonds: daarin is het aantal inwoners ook een belangrijke factor; het Rijk heeft via het gemeentefonds ook vormen van samenwerking financieel afgestraft; maar bovenal door de decentralisaties op het vlak van zorg, werk en jeugd. Het Rijk heeft die taken over de schutting gekieperd, stelt eisen aan de uitkomsten die het Rijk zelf nooit heeft weten te realiseren, maar blijft merkwaardig genoeg ook nog een deel van het beleid centraal bepalen. En dat heeft wel financiële consequenties voor de gemeenten, want die beheren het budget, dat voorzien is van forse kortingen zogenaamd omdat het dichterbij burgers kon worden georganiseerd. Heeft ook eerder gezegd dat het gaswinningsdossier tot grote risico's voor de gemeente leidt. Hoewel in de akkoorden tussen minister Kamp en de gemeenten in het gaswinningsgebied is afgesproken dat de extra kosten van de gaswinning niet voor rekening van die gemeenten blijven, is de praktijk anders. Bedum krijgt gewoon niet of niet voldoende geld en moet alles voor de helseuren weghalen. Noemt de inzet van extra personeel en de onduidelijkheid over de kosten van de WOZ, maar in dit verband ook de onderwijshuisvesting: vanuit Bedum zijn de afgelopen maanden natuurlijk Kamerleden bedankt dat zij erin geslaagd zijn € 75 mln. aan min. Kamp te ontfutselen, maar er blijft nog wel een tekort van ruim € 40 mln. over, en dat was niet de afspraak in het tweede akkoord. Noemt in dit verband ook - wat gisteren in de raadscommissie ook even aan de orde kwam - de effecten van het etiket 'aardbevingsgebied' op bestemmingsplannen en dus daarmee ook op de inkomsten van de gemeente. Die dossiers - en dat is naast financiën de tweede lijn die voor tekorten en kwetsbaarheid zorgt - brengen een grote toename van ambtelijke en bestuurlijke inzet met zich mee. Daarop is de afgelopen jaren al fors bezuinigd om het huishoudboekje ondanks de rijksbezuinigingen op orde te houden, maar zoals

bekend, kraakt het wel. De gemeente moet steeds meer samen met andere gemeenten doen, en doet dat ook, en dat helpt ook, maar zoals sommigen vanavond al zeiden, is het lang niet altijd effectief en zeker niet efficiënt: want je ontkomt er niet aan dat op meerdere plaatsen toch hetzelfde wordt gedaan en gemaakte afspraken kunnen toch in verschillende colleges of raden anders worden gewogen. Blijft, zoals men merkt, weg bij de term “bestuurskracht” - heeft al eens gezegd dat hij daarvan nog nooit een goede definitie heeft gezien. Het lijkt vaak alsof dat nu de liniaal is waarlangs gemeentelijke prestaties kunnen worden beoordeeld en de ideale omvang van een gemeente kan worden afgemeten. Dat is niet zo. Men heeft vaker met elkaar vastgesteld dat er veel meer factoren zijn die dat bepalen, zoals de net genoemde 25 factoren die er uiteindelijk toe doen als je een herindelingsvoorstel, of de vraag herindeling wel of niet, goed wilt beoordelen. Al die factoren moet je wegen, en die weging kan verschillend zijn; hij is de eerste om dat toe te geven. Die factoren moet je beoordelen om de toekomstbestendigheid van de huidige gemeentegrenzen met de huidige taken en verantwoordelijkheden goed tegen het licht te houden. Noemt ze niet allemaal, maar daartoe behoren natuurlijk ook de voorzieningen waar de PvdA over sprak; burger nabijheid; lokale lasten; toerisme en infrastructuur: hoe zien de verbindingen in de nieuwe gemeente eruit. Men kan vanuit de bestaande gemeente een hoop meegeven, maar veel van dat huiswerk zal ook later moeten worden opgepakt en ingevuld door het nieuwe gemeentebestuur. Deze overwegingen hebben de fracties ook allemaal zwaar laten wegen bij de verschillende pogingen om die toekomstvraag zo goed mogelijk te beantwoorden. Raad en college van Bedum bleken eensgezind in de opvatting dat zelfstandigheid en samenwerking (en dan wel in de zin van effectieve samenwerking, dus: elkaar vertrouwen en ruimte gunnend) goede waarborgen bood voor een toekomstbestendig bestuur en dus voor handhaving van de huidige gemeentegrenzen. Maar na de commissie Jansen en de keuze van het provinciebestuur om dat rapport te omhelzen tekende zich in Bedum een kanteling af; niet door dat rapport Jansen en ook niet door de opvatting van het provinciebestuur - want zo overtuigend was de inhoud nou ook weer niet - maar wel door de consequenties die andere gemeentebesturen aan dat rapport en die uitkomsten verbonden. Zegt dan ook richting het CDA die dit zelf ook al eerder heeft toegegeven: je kunt als gem. Bedum wel willen samenwerken, maar als anderen dat niet zien zitten, omdat in hun ogen de schaalvergroting het enig goede antwoord is, dan houdt het op. Als je op zo'n manier alleen komt te staan, vergroot je de risico's en bewijs je de inwoners van Bedum daarmee geen dienst. En eigenlijk was dat al eind december 2013 de algemene lijn in de opvattingen van de verschillende fracties. Daarmee kom je ook langs verschillende lijnen en vanuit verschillende vertrekpunten tot de onvermijdelijkheid van schaalvergroting: dat is ook nog eens uitvoerig gewisseld in de raadsvergadering van 24 maart 2016. Toen hebben de fracties de keus gemaakt voor de tweesporenstrategie: het CDA vond dat toen de *next best* optie, na de optie van voortzetting van zelfstandigheid in combinatie met samenwerking, als de beoogde samenwerkingspartners diezelfde lijn niet delen - daar ging het om - en de CU en PvdA kozen daarvoor bij gebrek aan voldoende steun voor de G7, met name vanuit Loppersum en Delfzijl. En zoals bekend en ook door de fracties zelf aangegeven, zijn er sindsdien vele pogingen gedaan om die twee gemeenten te bewegen tot die oplossing waartoe een meerderheid van gemeenteraden heeft besloten; hoe dat rekenkundig dan ook precies in elkaar zit. Er was een meerderheid van gemeenten die de G7 de beste, of een nog betere oplossing vond. Maar na al die pogingen van gemeenten zelf onderling, maar ook van het provinciebestuur met dezelfde inzet, moet je vaststellen dat Delfzijl en Loppersum dingen willen blijven doen die door hun beoogde partners zijn afgewezen. En zo bezien is het onderwerp van vanavond een herhaling of bekrachtiging van het raadsstandpunt in de vergadering van 24 maart 2016, maar met twee belangrijke verschillen. Het gaat nu om de uitwerking van dat besluit van 24 maart 2016. Dat kan a.s. maand oktober vrij eenvoudig in een Arhi-jasje worden gestoken, dus inclusief raadpleging van de bevolking; sommige fracties zeiden dat ze ook willen weten hoe de bevolking erover denkt, maar dat staat zelfs voorgeschreven, dus al zou men dat hier niet op het netvlies hebben staan, dan nog schrijft de wet dat voor

als onderdeel van de procedure. Dat biedt ook het voordeel - en sommige sprekers hebben daar ook op gewezen - dat je dan tegen de bevolking kunt zeggen: er ligt nu een gedragen voorstel. Gaat ervan uit dat dat na de bespreking in de raden van de BMW-gemeenten, maar vervolgens ook door het provinciebestuur, dan BMW zal zijn. En met die duidelijkheid is er een gereede kans dat de herindelingdatum van 1 januari 2019 gehaald zal worden; maar dan moet men wel snel aan de slag kunnen. Een tweede verschil, minstens zo belangrijk, is het huiswerk waartoe de BMW-raden eind maart jl. feitelijk al hebben besloten. Dat heeft extra steun gekregen omdat het provinciebestuur nu expliciet heeft gevraagd om betrokken te worden bij dat huiswerk. En je kunt dat toch niet anders zien dan een steunbetuiging aan deze richting. Want het provinciebestuur had de volgende redenering: wij krijgen voor de G7, ondanks herhaalde pogingen, onvoldoende handen op elkaar. Ook ziet de provincie brede steun - of zelfs heel grote steun zoals het CDA voorreken - voor het BMW-model in de BMW-gemeenten zelf, en dat komt dus van onderop - zoals het provinciebestuur voortdurend belijdt; het heeft groot draagvlak; en laat men wel wezen, het is een voorstel dat ook nog heel dicht bij het oorspronkelijke voorstel van de commissie Jansen ligt, namelijk: een nieuwe gemeente Hoogeland, maar dan met een ondeelbaar Eemsmond. Vindt dat eigenlijk nog belangrijker dan dat apart noemen van de Eemshaven, heeft ook eerder gezegd dat de Eemshaven een bron van inkomsten is maar ook risico's in zich draagt. En zo bezien bevat de brief van GS aan PS van eergisteren eigenlijk geen nieuws. Alleen staat daarin wel één passage dat "de colleges van Delfzijl en Loppersum" - alleen die twee en alleen die colleges - "hebben aangegeven dat zij voornemens zijn op 20.09.2016 een startdocument gereed te hebben waarbij zij zullen pleiten voor DEAL of DAL+", dus een richting die de raad van Eemsmond eerder heeft afgewezen. Kan zich de verbazing of teleurstelling van de PvdA op dit punt dan ook goed voorstellen, want deze gedachte zet de klok terug - want die stations zijn gewoon gepasseerd - en is absoluut niet in lijn met wat het provinciebestuur een en andermaal heeft geconcludeerd en uitgesproken. En dat betekent dus ook, gelet op die opstelling van de colleges van Delfzijl en Loppersum, dat hij zich net als het CDA niet kan voorstellen dat er nog langer energie wordt gestopt in realisatie van de G7. Vindt dat jammer, maar kan tot geen andere conclusie komen. Wil tot slot zijn erkentelijkheid ook wel uitspreken in de richting van het provinciebestuur om het huiswerk van de betrokken gemeenten op weg naar BMW via een wat anders genaamd document, namelijk 'startdocument', ook in de openbaarheid in de vier raden te bespreken. Want er hebben allerlei besprekingen in vertrouwelijke sfeer plaatsgevonden maar het college heeft zelf ook aangedrongen op openbare behandeling van dit stuk. Heeft daarom ook eerder gezegd dat dit stuk goed in de huiswerkbenadering van de gemeenten zelf past en vrij eenvoudig in een Arhi-jasje kan worden omgezet, en dan ook met de relevante partijen kan worden besproken, voor zover de wet Arhi dat zelf al niet voorschrijft. Dat past ook in de lijn die het college van Bedum voortdurend in de richting van deze raad heeft ingenomen, namelijk: we sturen de informatie door, we praten er regelmatig over en de raad krijgt van het college de informatie die de raad nodig heeft om hierin een goede keuze te maken. De fracties hebben aangegeven zich in de inhoud van het startdocument te hebben herkend en hebben daar hier en daar zelfs complimenten voor gegeven. Is blij dat zij dit document ook goed gelezen hebben, want dan valt inderdaad op dat op p.5 St. Annerhuisjes en Westerdijkshorn twee keer zijn genoemd, dus dat zal het college in de volgende versie herstellen. Heeft richting de PvdA inzake bereikbaarheid en dwarsverbindingen al een opmerking gemaakt. De kaders waar de PvdA naar vroeg, zijn wettelijke bepalingen t.a.v. de naamgeving, bijv. dat je voor de nieuwe gemeente geen naam mag bedenken die al in Nederland voorkomt en dergelijke. Constateert dat de raad zich al met al goed kan vinden in dit startdocument en dat het college dat ook maar op die manier ter kennis moet brengen van de provincie en deze tot haast moet manen. Brengt dat graag aan de provincie over. Rondt af met de wet Arhi. Heeft al gezegd dat dit stuk eigenlijk al een voorloper is van het document dat volgens de wet Arhi wordt vereist. Hoopt en verwacht ook dat de inzet van het provinciebestuur zal zijn dat de gemeente uiterlijk in oktober duidelijkheid

	krijgt en nog dit jaar met dat document ook de boer op kan gaan, dat wil zeggen het kan bespreken met de relevante maatschappelijke partners; en alleen dan haalt men 1 januari 2019, wat om allerlei redenen een datum is die men met zijn allen zou moeten willen halen.. Kan formatieverschillen waar CDA op wees niet verklaren, maar zoekt dat op voor het CDA, vindt dat ook intrigerend. Besluit hiermee zijn reactie in eerste termijn.
Voorzitter	Geeft gelegenheid tot bijdragen in tweede termijn.
Heres	Bedankt burgemeester voor heldere beantwoording van de vragen en is het eens met diens zienswijze inzake de herindeling. De PvdA streeft ernaar om ook in de nieuwe gemeente zoveel mogelijk voorzieningen te behouden, of dat gaat lukken met de financiële mogelijkheden die de nieuwe gemeente heeft, zal de toekomst leren. De heer Wijnstra was niet zo verbaasd over de brief van de provincie, de PvdA was oprecht wel verbaasd daarover want zij wist niet dat Loppersum en Delfzijl bezig waren met die twee varianten. Gaat ervan uit dat het college van Bedum daar ook niks van weet en dat beide gemeentes ook geen opdracht hebben ontvangen van GS om hiermee bezig te zijn. Bij de PvdA stond gisteren de deur nog op een kiertje, maar kan die deur wat de PvdA betreft vanavond dicht, gezien ook de brief van het college van GS en de conclusies die daaruit getrokken kunnen worden. Ondersteunt dus ook het voorstel van het CDA om daar geen energie meer in te steken.
Kuiper	Vraagt of de gem. Eemsmond structureel bij haar houding blijft om met de BMW-variant door te willen gaan, of het college daar meer inzicht in heeft.
Bakker	Ja. Na de raad van Winsum eergisteren, heeft gisteravond ook de raad van Eemsmond gereageerd. Daar was ook instemming met dit stuk maar werd dat, als hij goed is geïnformeerd, overschaduwd door de toorn bij deze en gene fractie over de brief van de provincie.
De Jong	Bedankt de burgemeester voor de heldere beantwoording en uitzetting van de lijn. Denkt dat Bedum een duidelijke lijn laat zien. Vindt dat het CDA wat erg negatief schetst wat Bedum te wachten staat bij herindeling. Snapt die angst wel maar wil positief insteken op het stellen van doelen mbt. herindeling. Onderschrijft daarbij de lijn van de PvdA om het voorzieningenniveau te behouden en dicht bij de inwoners te blijven staan. Beamt dat de wet Arhi het consulteren van inwoners voorschrijft, maar heeft bewust voorgesteld om dat naar voren te trekken. De inwoners zijn inderdaad eerder geconsulteerd maar dat is al weer een tijd terug, de opkomst was toen niet fantastisch, maar dat weerhoudt de CU niet om het nogmaals te doen. De ontwikkelingen rond de herindeling geven onrust en onduidelijkheid onder de inwoners. De CU hoopt dat de provincie in oktober na het afsluiten van de open overlegperiode meegaat in de richting BMW en wil dan op dat moment al als raad de boer op gaan, de inwoners uitleggen hoe de herindeling wordt, en horen wat hen daarover bezighoudt, zoals waar ze moeten zijn voor een nieuw paspoort en dergelijke. Wat de CU betreft wordt dat contact met de inwoners dus naar voren gehaald en komt dat niet pas tot stand op het procedureel veel latere moment dat de wet Arhi voorschrijft.
Bakker	Paspoorten kunnen minstens tot 1-1-2019 in Bedum worden verkregen maar ook nadien nog, want bij die 25 factoren hoort ook wat er gebeurt met de dienstverlening. Zoals bekend zijn er geherindeelde gemeenten die geen gemeentehuis meer hebben. Daar wordt ook niet iedereen gelukkig van maar het betekent naar burgers toe wel dat zij bijv. een paspoort makkelijk kunnen bestellen en dat het bij hen thuis wordt afgeleverd.
De Jong	Heeft zelf ook wel helder dat dat geen issue hoeft te zijn maar wil juist horen wat de inwoners bezighoudt en waar de gemeente dan in haar communicatie om moet denken.
Bakker	Beamt dat dit een van de punten is waar mensen dan antwoord op willen hebben. College zal die consultatie van inwoners zsm. starten; hoopt niet dat de provincie haar tijd tot 21 oktober helemaal gaat gebruiken. Maar als er straks een notitie ligt van Delfzijl en Loppersum om zich vooral te beijveren voor DEAL of DAL+, zou hij er als provinciebestuur gauw klaar mee zijn en zeggen: daar is geen zalf aan te strijken, BMW, gaan jullie verder met je huiswerk; en daar hoort die consultatie ook bij. Het gaat in het begin vooral om steun aan de richting en welke opvattingen de raden daarbij hebben. Die zijn genoemd. Maar de raad moet er ook rekening mee houden dat de gemeente op een aantal punten nog

	niet concreet kan zijn; dat moet ook groeien, dat zijn punten van uitwerking op weg naar 1-1-2019. Deelt echter de opvatting van de CU dat op weg daarnaartoe er in elk geval goed geluisterd moet worden naar de dingen die er toe doen voor burgers richting het gemeentebestuur maar ook qua dienstverlening. College komt daar dus op terug.
Wijnstra	Bij deze en gene in deze raad heerst verbazing en verbolgenheid over de brief van de provincie voor w.b. het feit dat Delfzijl en Appingedam met DEAL en DAL+ bezig zijn en de uitgestoken hand niet hebben opgepakt. PvdA en CDA bepleiten in reactie daarop om geen energie meer te steken in de G7-variant. Vraagt hoe CU daarin staat.
De Jong	Ziet dat Appingedam graag wil aansluiten in een groter verband. Wil niet direct de deur naar Appingedam dicht doen omdat haar buurgemeenten de BMW-gemeenten schofferen. Het lijkt er niet op dat men komende maanden verder komt met de G7-variant, dat hoeft wat de CU betreft ook niet, CU wil graag aan de slag met BMW-variant maar gaat niet op voorhand roepen dat zij de G7 helemaal links zal laten liggen. Als Delfzijl over de G7 morgen met BMW om tafel wil gaan, moet men dat doen. Daar is energie in gestoken, die uitgestoken hand ligt er maar als die niet gepakt wordt hoeft Bedum daar natuurlijk niets meer mee te doen. Bedum gaat ook niet voor niets verder met de BMW-variant.
Wijnstra	Beluistert dat CU daar dan per saldo hetzelfde in staat. Wil een heel duidelijk signaal daarover afgeven aan provincie. Dat brengt de BMW-variant veel dichterbij dan de deur nog steeds op een kier houden voor de G7. Laten BMW de provincie aangeven dat zij hier zelf duidelijk voor gaan, dat daar een grotere meerderheid voor is dan voor de G7, en dat de andere partijen de uitgestoken hand niet hebben aanvaard en hun eigen gang gaan. Prima, maar dan is nu het moment aangebroken om zoals de PvdA terecht zegt, de deur dicht te doen naar de G7 c.q. daarover een heel strak signaal naar de provincie af te geven zoals het CDA bepleit. Hoort een meerderheid hier aan tafel die dat graag wil. Wil het college meegeven dat wel in de reactie naar de provincie toe te verwoorden.
Hoekzema	VVD staat achter betoog van de burgemeester richting BMW maar is ook blij dat de PvdA met haar geen energie meer wil steken in de G7. Vraagt hoe zeker de burgemeester ervan is dat inwonertal in Bedum richting 2040 met 1000 gaat dalen. Verwacht dat zelf niet, maar denkt dat BMW weinig kans heeft om te overleven als dat zou kloppen omdat het krimpgebied bovenin die gemeente dan veel desastreuzer is dan wat er in Bedum gebeurt. BMW heeft naar verwachting 50.000 inwoners, maar dan wellicht minder dan 40.000.
Voorzitter	Ziet dit als statement van de VVD zelf. Geeft burg. gelegenheid tot reactie in 2e termijn.
Bakker	Appingedam was zoals bekend groot voorstander van de G7 maar grenst niet aan een van de BMW-gemeenten. Het ligt allerminst voor de hand Appingedam alsnog toe te voegen aan BMW omdat het anders zo sneu voor Appingedam is. Was zelf ook verbaasd over passage over plannen van Delfzijl en Loppersum in brief van provincie. Is ook nooit door de betreffende collega's over die plannen geïnformeerd. Dacht daarom ook toen hij dit zo helder in de brief las maar ook met voornoemde relativering, dat het dan gewoon ophoudt. Dat kun je feitelijk concluderen adhv de opstelling van die twee gemeenten. Theoretisch kunnen hun raden nog zeggen dat ze DAL - wat een reële uitkomst is als BMW doorgaat - niet willen; kan zich dat echter gelet op hun opstelling in het verleden niet echt voorstellen. Is het daarom ermee eens als fracties zeggen dat ze zich goed kunnen vinden in dit startdocument en dat de provincie dan ook snel duidelijkheid moet geven. Verwacht ook dat als alle BMW-gemeenten in hun reactie aangeven hoeveel steun die variant bij hen ook heeft, de provincie zal constateren dat er draagvlak van onderop is en grote eensgezindheid, en dat men dus snel vooruit kan met die variant. Richting VVD: gisteravond in commissieverband is ook gezegd dat het inwonertal van Bedum volgens de statistieken met ongeveer 1000 achteruit gaat. Dat is een bandbreedte. Het inwonertal kan door verhuisbewegingen, door veranderde belangstelling minder hard omlaag gaan maar de trend van de laatste 2,3 jaar is door de veel lagere geboortecijfers gewoon dalend, of dat er nu 300 of 900 minder zullen zijn. Dat zijn feiten en die verander je niet. Het is een bandbreedte, je

	<p>moet ook niet gaan doemdenken, maar je moet er wel rekening mee houden, zowel bij de woonvisie als bij dit herindelingsplan. Berekend was al dat BMW 50.000 inwoners gaat tellen maar door die dalende beweging - en niet alleen in De Marne - zijn het er over een paar jaar wel een paar duizend minder. Maar daarmee gaat die nieuwe gemeente absoluut niet failliet. Je zou, de redenering van het CDA volgend, ook kunnen zeggen dat het nog erger geweest zou zijn als je niks zou doen, want dan moet je naast de decentralisaties en de gaswinning ook nog eens de lagere uitkering uit het Gemeentefonds verdisconteren. Kan wat betreft helderheid die het CDA vraagt om geen energie meer in G7 te steken toezeggen om dat mee te nemen in de reactie naar de provincie. In BMW-verband is afgesproken dergelijke kanttekeningen in een bijlage op te nemen. Hoort deze raad aansluiten bij het standpunt wat Winsum al heeft verwoord en dat past hem zeer: verwacht dat komende maandag als de collega's in BMW-verband de reacties van hun raden inventariseren, de slotsom zal zijn dat alle betrokken raden de G7 niet haalbaar vinden en de provincie willen verzoeken de knoop nu door te hakken zodat men ook snel aan het werk kan.</p>
Voorzitter	<p>Constaateert unanimitieit ten aanzien van dit agendapunt en dat het college de wensen en bedenkingen zoals hier verwoord door de fracties zal meenemen in de reactie naar GS.</p>

5. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de **voorzitter** de vergadering om 20.36 uur.

Vastgesteld in de vergadering van 22 september 2016,

De griffier,

De voorzitter,

Pff	Agendapunt	Toezeggingen 8 september 2016
Bakker	4. Verkennend startdocument herindeling BMW-variant (rv nr 048).	Reactie om door te willen gaan met BMW en de G7 verder onhaalbaar te achten wordt overgebracht aan GS.